

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 1^{ΗΣ} ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1940

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΜΑΡΙΝΟΥ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΥ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΘΑΝΑΤΟΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ

Ὁ Πρόεδρος ἀγγέλλει τὸν θάνατον τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ **Ζαχαρία Παπαντωνίου**.

ΚΑΤΑΘΕΣΙΣ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς παρουσιάζει τὰ ἀποσταλέντα τῇ Ἀκαδημίᾳ βιβλία.

Ὁ Ἀντώνιος Κεραμόπουλλος εἰσηγεῖται περὶ τοῦ περιοδικοῦ συγγράμματος «Ἀρχεῖον τῶν βυζαντινῶν μνημείων τῆς Ἑλλάδος» τοῦ συντασσομένου καὶ ἐκδιδομένου ὑπὸ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Ἀναστ. Ὁρλάνδου καὶ ἐξαίρει τὴν σπουδαιότητα τοῦ συγγράμματος καὶ τὴν συμβολὴν αὐτοῦ εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν ἐπιστήμην καὶ ἰδίως τὴν βυζαντινολογίαν διὰ τῶν ἐξῆς:

Μετ' ἐξαιρετικῆς χαρᾶς ἀναφέρομαι εἰς τὸ ἀρτιφανὲς β' τεῦχος τοῦ Δ' τόμου τοῦ Ἀρχείου τῶν Βυζαντινῶν μνημείων τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἐκδιδομένου ὑπὸ τοῦ συναδέλφου κ. Ἀναστ. Κ. Ὁρλάνδου, καὶ λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἐξάρω τὸ ἔργον τοῦτο πρὸ τῆς Ἀκαδημίας. Τὸ Ἀρχεῖον τοῦ κ. Ὁρλάνδου μελετᾷ καὶ δημοσιεύει τὰ μνημεῖα τῆς μεσοχρονίου ἡμῶν ἱστορίας ἐκκλησιαστικά τε καὶ λαϊκὰ ἀπὸ τῶν παλαιο-χριστιανικῶν χρόνων μέχρι τῶν μεταβυζαντινῶν. Συνοδεύει δ' αὐτὰ ὁ ἐκδότης διὰ σχεδίων ἰδιοχειρῶν, διὰ σκαριφημάτων, τομῶν, κατόψεων καὶ φωτογραφιῶν. Μελετᾷ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν αὐτῶν, τὴν ζωγραφικὴν, τὴν ἄλλην διακόσμησιν, τὰς ἐπιγραφάς, τὴν παραδεδομένην ἢ ἐκ τῶν στοιχείων τῆς κατασκευῆς τῶν συναγομένην ἱστορίαν καὶ παρέχει οὕτω βραχεῖαν ἀλλὰ πλήρη περιγραφὴν καὶ κρίσιν πρώτου ἐκδότου. Οὕτως ὁ θέλων νὰ μελετήσῃ βαθύτερον, θὰ εὐρίσκη ἔδαφος στερεὸν τὴν προεργασίαν ταύτην, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνίοτε ἢ πεῖρα καὶ ἢ σοφία τοῦ ἐκδότου δίδουν τοιαύτην

ἀριότητα, ὥστε νὰ εἶναι περιττὴ πᾶσα συμπλήρωσις πλὴν τῶν ἐγχρόμων εἰκόνων.

Τὸ τεῦχος τοῦτο κλείει τὸν Δ' τόμον, ὅστις περιλαμβάνει εἰς τὰς ὑπερδιακοσίας σελίδας του πάντα τὰ ἐκκλησιαστικὰ μνημεῖα τῆς Καστορίας, ἱκανὰ δὲ λαϊκὰ καὶ τινα τουρκικά.

Αἰσθάνομαι τὴν ὑποχρέωσιν ὄχι μόνον ὡς Μακεδῶν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀκαδημαϊκός, νὰ εὐχαριστήσω τὸν κ. Ὁρλάνδον διὰ τοῦτο τὸ ἐθνικὸν ἄμα καὶ ἐπιστημονικὸν ἔργον του.

Κατὰ τὸ ἔτος 1927-28 ἡ Ἐκκλησία, τῇ προτάσει μου, εἶχεν ἀποφασίσει τὴν ἔκδοσιν τῶν Βυζαντινῶν μνημείων τῆς Μακεδονίας καὶ ἐψήφισε πρὸς τοῦτο πίστωσιν δοχ. 75.000. Τοιαύτη ἔκδοσις δὲν ἔγινε. Ἡ δημοσίευσίς, ἣν παρέχει ὁ κ. Ὁρλάνδος, δὲν εἶναι βεβαίως ἢ προσοδοκωμένη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διεξοδική, πολυτελής καὶ μνημειώδης τυπογραφικῶς. Ἄλλ' εἶναι αὐτάρκης ἐπιστημονικῶς, ἄριστος ποδηγέτης παντὸς θέλοντος νὰ εἰσδύσῃ βαθύτερον εἰς τὰ ποικίλα θέματα τῆς ἀρχαιομαθείας καὶ τῆς ἱστορίας τῶν τεχνῶν.

Πάσας τὰς ἐπιστημονικὰς καὶ τὰς λοιπὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐκδόσεως τοῦ *Ἀρχείου τῶν Βυζαντινῶν μνημείων τῆς Ἑλλάδος* ἐκάλυψεν ἡ ἀκαταπόνητος σωματικὴ καὶ πνευματικὴ ἐργασία καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ πολυμέρεια τοῦ κ. Ὁρλάνδου. Αὐτὸς ταξιδιώτης καὶ ἀνακαλύπτῃς καὶ ἐπισκέπτῃς τῶν μνημείων, αὐτὸς καταμετρητῆς καὶ σχεδιαστῆς καὶ φωτογράφος πολλάκις καὶ μαντικὸς ἀναγνώστης τῶν ἐπιγραφῶν καὶ κριτῆς τῶν ἔργων, αὐτὸς μόνος ἀναδιφητῆς τῆς βιβλιογραφίας καὶ συγγραφεὺς καὶ ἐκδότης καί, ἀφοῦ εἶναι ἀδέξιος ἔμπορος, αὐτὸς σχεδὸν μόνος... συνδρομητῆς τοῦ ἀξιολογωτάτου τούτου ἔργου, ὅπερ πληροῖ σπουδαῖον ἐπιστημονικὸν κενὸν καὶ τιμᾶ τὴν Ἑλλάδα.

Αἰσθάνομαι πρὸς τὸ ἔργον τοῦτο καὶ πρὸς τὸν κ. Ὁρλάνδον πᾶσαν τιμὴν, ἣς εἶναι ἄξιος, καὶ εὐχομαι νὰ οὐριοδρομῇ.

Ὁ Κωνσταντῖνος Ἄμαντος, παρουσιάζει τὰς ἐκδοθείσας βιβλιογραφίας ὑπὸ τοῦ κ. Ἰωάννου Κερσοπούλου, καθηγητοῦ παρὰ τῇ Ν. Σ. Δοκίμων τοῦ Β. Ναυτικοῦ, «Bibliographie N° 1 Albanie» καὶ «Bibliographie N° 2 Bulgarie» καὶ τονίζει τὴν σημασίαν τῶν βιβλιογραφικῶν μελετῶν διὰ τὰ Βαλκάνια καὶ τὴν Ἑλλάδα διὰ τῶν κάτωθι :

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ καταθέσω τρία βιβλία τοῦ κ. Ι. Κερσοπούλου, καθηγητοῦ εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Δοκίμων, τὸ ἐν ἀναφερόμενον εἰς τὴν χρονολογίαν τῶν κυριωτέρων γεγονότων τῆς ἄλβανικῆς ἱστορίας καὶ τὰ ἄλλα εἰς τὴν βιβλιογραφίαν τῶν γαλλικῶν περιοδικῶν περὶ Ἀλβανίας καὶ Βουλγαρίας. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ βιβλιογραφία αὕτη ἐνδιαφέρει καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος ὡς βαλκανικῆς χώρας καὶ ἐπο-

μένως ἡ ἀξιόλογος καὶ ἐπιμελὴς ἐργασία τοῦ Ἑλληνος ἐπιστήμονος δὲν ὑπηρετεῖ μόνον τὴν ἱστορίαν τῆς Βουλγαρίας καὶ τῆς Ἀλβανίας ἀλλὰ καὶ τὴν ἑλληνικὴν.

Δύναται νὰ λεχθῆ ὅτι ἡ Ἀλβανία καὶ ἡ Βουλγαρία καθὼς καὶ ἡ Ρουμανία ὑπὸ βιβλιογραφικὴν ἔποψιν εἶναι γνωστότεροι τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος (ὄχι βέβαια τῆς ἀρχαίας, ἡ ὁποία διὰ τῶν ξένων ἐπιστημόνων κατέστη πασίγνωστος καὶ διὰ τοὺς ἀρχαίους ἐπιστήμονας, δυναμένους εὐκόλως διὰ τῶν βιβλιογραφικῶν βοηθημάτων καὶ ἐγκυκλοπαιδειῶν νὰ κατατοπισθοῦν εἰς οἰονδήποτε κλάδον ἐπιστημονικὸν τῆς κλασσικῆς ἀρχαιότητος). Ἡ νεωτέρα Ἑλλὰς δὲν εἶναι ἀκόμη γνωστὴ βιβλιογραφικῶς, δι' αὐτὸ ἡ καλὴ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα προχωρεῖ βραδέως, διότι οἱ ἀρχαῖοι ἐπιστήμονες δυσκολεύονται νὰ κατατοπισθοῦν εἰς τὰ σχετικὰ προβλήματα. Ἐγινεν ὅμως ἡ καλὴ ἀρχὴ καὶ ἐν Ἑλλάδι. Μετὰ παλαιότερας ἐργασίας βιβλιογραφικῆς, πρὸ πάντων τοῦ ἀειμνήστου Νικολάου Πολίτου, ἀποτελεῖ σταθμὸν διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς νέας Ἑλλάδος ἡ ἔκδοσις ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας τῆς βιβλιογραφίας τῆς συνταχθείσης ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Μέξη καὶ τοῦ κ. Γκίνη μὲ πᾶσαν δυνατὴν τελειότητα, τὴν ὁποίαν ἐπέτρεψεν ἡ κατάστασις τῶν ἑλληνικῶν βιβλιοθηκῶν. Βεβαίως μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἑλληνικῆς πρέπει νὰ συγκεντρωθῆ καὶ ἡ γαλλικὴ, ἡ ἰταλικὴ καὶ ἡ λοιπὴ ξενόγλωσσος βιβλιογραφία περὶ τῆς Ἑλλάδος, τὸ μέγα δὲ τοῦτο ἔργον ὁμοῦ μὲ τὴν ὀργάνωσιν τῶν βιβλιοθηκῶν μας θὰ προκαλέσῃ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς νεοελληνικῆς ἐπιστήμης καὶ ἴσως καταστήσῃ διεθνεῖς τὰς νεοελληνικὰς μελέτας, ὅπως εἶναι αἱ μεσαιωνικαὶ ἑλληνικαὶ ἢ βυζαντιναὶ καὶ αἱ ἀρχαῖαι ἑλληνικαὶ.

Τὸ μέχρι τοῦδε ἀξιοσημεῖωτον βιβλιογραφικὸν ἔργον τοῦ κ. Κερσοπούλου παρέχει τὴν ἐγγύησιν ὅτι καὶ εἰς τὸ μέλλον οὗτος δύναται νὰ ἐργασθῆ ἐπιτυχῶς. Εὐτυχῶς ἀκούω ὅτι ἔχει ἐργασθῆ καὶ διὰ τὴν γαλλικὴν περὶ Ἑλλάδος βιβλιογραφίαν καὶ εὐχομαι νὰ πραγματοποιηθῆ ἡ δημοσίευσίς αὐτῆς ταχέως.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ

ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ. — Applications thérapeutiques de l'action saline*.

4me communication: Résultats du traitement des maladies mentales et nerveuses par une méthode physiologique, *par Spyr. A. Dontas.*

L'idée d'appliquer l'action saline en thérapeutique par l'introduction d'une grande quantité de solutions anisotoniques dans le sang ne m'est pas venue à l'esprit par le fait du hasard. Elle est la conséquence logique de quinze années de recherches expérimentales.

* ΣΠ. Α ΔΟΝΤΑ. — Ἐφαρμογὴ τῆς ἀλυκῆς ἐνεργείας ἐν τῇ θεραπευτικῇ. — Ἀνακοίνωσις Δ': Ἀποτελέσματα θεραπείας ψυχικῶν καὶ νευρικῶν παθήσεων διὰ φυσιολογικῆς μεθόδου.